

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3CoPr/16/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1213240457
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Bolebruch
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1213240457.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Bolebrucha a sudcov JUDr. Ing. Maria Dubaňa a JUDr. Alexandry Hanusovej v právnej veci navrhovateľky: Y. W., G. XX, X. X., zastúpenej advokátom JUDr. Petrom Škrabákom, Skuteckého 30, Banská Bystrica, proti odporcovi: OMIKRON TRADING LIMITED, Nerine Chambers, P.O.BOX 905, Road Town, Tortola, British Virgin Islands, zapísaný v registri spoločností Britských Panenských Ostrovov pod č. 1503447, zastúpenému verita, s.r.o., Miletičova 5B, Bratislava, IČO: 35 940 875, o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy, na odvolanie odporcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II č.k. 58Cpr/7/2013-77, zo dňa 30.6.2014, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Odporca **j e p o v i n n ý** zaplatiť navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania 83,89 eura titulom trov právneho zastúpenia na účet právneho zástupcu navrhovateľky, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy obsiahnutá v Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo 17.10.2006 uzavretá medzi navrhovateľkou a Poštovou bankou, a.s. je neplatná. Odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľke trovy konania 928,49 eura.

V odôvodnení uviedol, že návrhom doručeným súdu 28.11.2013 sa navrhovateľka domáhala vydania rozsudku, ktorým by súd určil, že dohoda uzavretá medzi navrhovateľkou a Poštovou bankou, a.s. je neplatná. Návrh odôvodnila tým, že je zamestnancom Slovenskej inšpekcie životného prostredia, IČO: 00 156 906, Karloveská 2, Bratislava a na základe Pracovnej zmluvy od 1.8.2003 vykonáva prácu na pozícii ekonomická pracovníčka. Zamestnávateľ jej v roku 2012 riadne nevyplatil mzdu za mesiace august, september, október ako aj nasledujúce mesiace a oznámil jej, že jej bude vykonávať zrážky zo mzdy 77,10 eura a to na základe požiadavky odporcu a ukladať ich na depozitnom účte. Z predchádzajúcej komunikácie s odporcom vyplýva, že v prípade tohto nároku ide o niekoľkokrát postúpenú, premlčanú pohľadávku zo spotrebiteľského úveru. Zmluvu o poskytnutí úveru pôvodne uzavrela s Poštovou bankou, a.s. išlo o úver 50.000,- Sk (1.663 eur), ktorý sa rozhodnutím Poštovej banky, a.s. stal splatným 27.8.2007; došlo pritom k niekoľkonásobnému postúpeniu pohľadávky z tohto úveru, o ktorých nebola riadne informovaná a následne jej bola doručená výzva na zaplatenie 4.204,01 eura. Mala za to, že dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX, je neplatná z dôvodov, že a) nespĺňa ani základné náležitosti dohody o zrážkach zo mzdy v zmysle § 551 Obč. zák., t.j. že v predmetnej dohode nie je uvedená ani výška mesačných zrážok a najmä celková suma, ktorá je predmetom zrážky zo mzdy; b) zmluvu uzatvárala ako spotrebiteľ v zmysle § 52 a nasl. Obč. zák. a teda dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná z dôvodu, že spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v jej neprospech a nemá možnosť efektívne sa brániť proti

podvodným nárokom odporcu; c) zrážky zo mzdy už raz na základe predmetnej dohody boli vykonané a to v prospech právneho predchodcu odporcu Poštovej banky, a.s. a tiež upozornila na skutočnosť, že ak by veriteľ aj nejakú pohľadávku voči nej mal, bola by už niekoľko rokov premlčaná.

Súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania považoval za preukázané, že navrhovateľka uzavrela 17.10.2006 s právnym predchodcom odporcu Poštovou bankou, a.s., Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie finančných prostriedkov navrhovateľke 50.000,- Sk (1.659,70 eura). Výška mesačnej splátky úveru predstavovala 1.490,- Sk (49,46 eura). V bode 3. zmluvy bolo obsiahnuté ustanovenie, kde podpisom zmluvy zároveň zmluvné strany uzatvorili dohodu o zrážkach zo mzdy v zmysle § 551 Obč. zák., ktorá mala byť zabezpečením pohľadávky Poštovej banky, a.s. vzniknutej zo Zmluvy o úvere. Navrhovateľka podpisom zmluvy mala udeliť výslovný súhlas na predloženie tejto dohody platiteľovi mzdy klienta; dohoda sa mala vzťahovať i na budúceho platiteľa mzdy, ako aj na iné príjmy navrhovateľky ako klienta. Vychádzal zo zistenia, že navrhovateľka je zamestnancom Slovenskej inšpekcie životného prostredia, IČO: 00 156 906, Karloveská 2, Bratislava a na základe Pracovnej zmluvy od 1.8.2003 vykonáva prácu na pozícii ekonomická pracovníčka. Zamestnávateľ jej riadne nevyplatil mzdu za mesiace august, september, október 2012 ako aj nasledujúce mesiace a oznámil jej, že jej bude vykonávať zrážky zo mzdy vo výške 77,10 eura a to na základe výzvy odporcu z 18.1.2012 v zmysle predloženej dohody o zrážkach zo mzdy zo 17.10.2006. Vo výzve z 1.12.2011 odporca uviedol, že voči navrhovateľke k danému dňu eviduje pohľadávku 4.133,50 eura. Z urgency z 18.1.2012 vyplýva, že odporca sa voči navrhovateľke domáha zaplata sumy 4.204,01 eura, z čoho súd prvého stupňa vyvodil, že sa dlžná suma úročí.

Súd prvého stupňa v tejto súvislosti konštatoval, že písomná dohoda o zrážkach zo mzdy je v podstate inštitút, ktorým sa zabezpečuje peňažná pohľadávka veriteľa voči dlžníkovi. Pre túto dohodu platia rovnako všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch (§ 34 a nasl. Obč. zák.). Obsahom takej dohody je súhlas dlžníka s tým, aby sa mu zo mzdy vykonávali zrážky a súčasne poukazovali veriteľovi. Vychádzal z toho, že § 551 ods. 1 Obč. zák. pritom explicitne ustanovuje, že dohodnuté zrážky nesmú svojou výškou presahovať výšku zrážok, aké sú prípustné pri exekúcii. Dohoda o zrážkach zo mzdy obsiahnutá v Zmluve o úvere č. 8451703606 okrem označenia veriteľa, dlžníka a platiteľa mzdy však musí obsahovať aj označenie pohľadávky, o uspokojenie ktorej ide a výšku dohodnutých zrážok. Po vykonanom dokazovaní súd prvého stupňa dospel k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy, tak ako bola medzi účastníkmi konania uzavretá v Zmluve o úvere z 17.10.2006, neobsahuje podstatnú náležitosť vyžadovanú zákonom a to výšku dohodnutých zrážok. Odhliadnuc od skutočnosti, že bod 3. Zmluvy o úvere predstavuje typicky naformulované, strohé a všeobecné ustanovenie o uzavretí dohody o zrážkach zo mzdy a teda až z kontextu celej Zmluvy o úvere je možné vyvodit' jej podstatné náležitosti, t.j. označenie subjektov veriteľa a dlžníka, platiteľa mzdy, označenie zabezpečenej pohľadávky; mal za evidentne absentovanú dohodnutú výšku zrážok zo mzdy dlžníka. Uviedol, že Zmluva o úvere síce obsahuje výšku mesačnej splátky úveru 1.490,- Sk (49,46 eura) s počtom pravidelných mesačných splátok 60, ale výšku mesačnej splátky úveru nepovažoval v žiadnom prípade za možnú zamieňať s výškou zrážky zo mzdy dlžníka. S ohľadom na uvedené vyvodil záver, že predmetná dohoda je neurčitá a teda v rozpore s § 37 ods. 1 Obč. zák., v zmysle ktorého právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne, inak je neplatný. Súd prvého stupňa tiež zastával názor, že princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa. Uvedené podporil aj dostupnou judikatúrou (napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 61/2012). Argumentáciu odporcu o nedostatku právomoci súdu nemal za preukázanú, pretože platne uzavretá rozhodcovská doložka nebola predložená a preto nepostupoval v zmysle § 106 ods. 1 O.s.p. S poukazom na § 53 ods. 4 písm. r) Obč. zák. vyslovil tiež záver, že v zmysle platného a účinného hmotného práva je uvedená podmienka v spotrebiteľskej zmluve neprijateľná. V konaní mal preukázaný aj naliehavý právny záujem navrhovateľky na požadovanom určení, keďže splatnosť úveru bola stanovená na 27.8.2007 a v dôsledku kvalifikovaného plynutia času ide o premlčanú pohľadávku, ktorá nebola doposiaľ súdne vymáhaná s tým, že požadované určenie priaznivo ovplyvní právne postavenie navrhovateľky voči odporcovi (napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 69/2003). Na základe uvedeného potom súd prvého stupňa v zmysle § 37 ods. 1, § 551 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 Obč. zák. určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy obsiahnutá v bode 3. Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo 17.10.2006 je neplatná. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a úspešnej navrhovateľke v konaní proti neúspešnému odporcovi priznal v podrobnej špecifikácii náhradu trov právneho zastúpenia.

Proti rozsudku podal odvolanie odporca a žiadal napadnutý rozsudok zmeniť a návrh zamietnuť, resp. zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Dôvodil tým, že predmetná dohoda o vykonaní zrážok bola platne uzatvorená, je súčasťou prvej strany Zmluvy o úvere a obsahuje všetky zákonné náležitosti obsiahnuté v § 551 Obč. zák. t.j. označenie veriteľa a dlžníka; označenie platiteľa mzdy (táto dohoda v zmysle bodu 4.8 čl. 4 Obchodných podmienok platí aj pre budúceho platiteľa mzdy), zamestnávateľ navrhovateľky uvedený na zmluve: Slovenská inšpekcia životného prostredia, Partizánska cesta 94, Banská Bystrica; označenie pohľadávky v čl. 2 Zmluvy o úvere v tabuľke ako „výška úveru + príslušenstvo“; výška dohodnutých zrážok - výška mesačnej splátky 49,46 eura (1.490,- Sk); súhlas dlžníka s vykonávaním zrážok; splácanie úveru; započítanie pohľadávok a zabezpečenie Obchodných podmienok pre úver. Uviedol, že dohoda o zrážkach zo mzdy nie je nekalou zmluvnou podmienkou, nakoľko ide o zabezpečovací inštitút uzatvorený v súlade s ustanoveniami Obč. zák. a nejde o prejav nerovnováhy zmluvného vzťahu, ale uplatnenie si zákonného zabezpečovacieho inštitútu. Mal za to, že pokiaľ súd bude v rozpore s vyššie uvedeným posudzovať uzatvorenú dohodu o zrážkach zo mzdy podľa Smernice, v rozpore s tou skutočnosťou, že táto nie je priamym prameňom práva, mal by skúmať okolnosti jej uzavretia; predovšetkým, či jej uzatvorenie skutočne spôsobilo nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa, a či táto ochrana poskytovaná súdom neprekročí hranice prípustnosti a súd nebude chrániť spotrebiteľa ako slabšiu zmluvnú stranu, ale jeho ľahkomyselnosť a nezodpovednosť ako zmluvnej strany, ktorá a posteriori, po tom, čo nastali dôsledky porušenia povinností, sa dovoľáva neplatnosti, pre ňu nevýhodnej podmienky. Ozrejmil, že dohoda o zrážkach zo mzdy je zákonný zabezpečovací inštitút práve pre prípad neplnenia si povinností zmluvnou stranou a dodal, že pokiaľ by zákonodarca mal pri implementácii záujem vylúčiť zabezpečovanie spotrebiteľských záväzkov týmto inštitútom, bol by to v zákone uviedol; z uvedeného vyvodil, že ani gramatickým ani iným tým najextenzívnejším výkladom nie je možné dospieť k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy, je v spotrebiteľskej zmluve neplatná. Práve účelom zabezpečovacieho inštitútu je uspokojenie pohľadávky aj mimo súdneho konania a mal za absolútne absurdné a v rozpore so základnými princípmi občianskeho práva, zdôvodňovať neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy, práve jej účelom, ktorým je mimosúdne uspokojenie pohľadávky. Reductio ad absurdum, akékoľvek zabezpečenie pohľadávok zo spotrebiteľských vzťahov by nebolo prípustné a pokiaľ by to malo byť účelom a cieľom Smernice, nepochybne by to v nej uvedené bolo, resp. zákonodarca mohol ísť pri implementácii Smernice nad jej rámec, a nič mu nebránilo zakázať takéto zabezpečenie. Zdôraznil, že ani smernica ani vnútroštátne normy nevyklúčujú zabezpečiť záväzok zo spotrebiteľskej normy; dôvodil, že po uzatvorení zmluvy vyhlásiť, že je neprípustné zabezpečovať záväzok zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy ako neplatnou zmluvnou podmienkou, je v príkrom rozpore s Ústavou SR, právnym poriadkom, ako aj újinnými právnymi predpismi. Súdy sú oprávnené len vykladať vnútroštátne normy, hoc aj eurokonformným výkladom, v žiadnom prípade nie sú oprávnené tvoriť, meniť právne normy, či arbitrárne rozhodovať, v ktorom prípade, ktorú normu použijú a ktorú nie. S poukazom na nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 244/09 uviedol, že ústavne konformný výklad právnej normy, resp. výklad právnej normy vôbec nemôže siahať tak ďaleko, aby sa dostal do rozporu so znením, resp. so zmyslom vykladaného normatívneho textu. V takomto prípade by totiž už nešlo o výklad, ale o faktickú novelizáciu právnej normy. Poukazaním na ďalšie nálezy Ústavného súdu SR, citujúc čl. 2 ods. 3 a čl. 7 ods. 3 Ústavy SR, dal do pozornosti odvolacieho súdu tú skutočnosť, že gramatickým výkladom § 53 ods. 4 Obč. zák. je odôvodnený záver, že dohoda o zrážkach zo mzdy nie je zmluvnou podmienkou ako právnou skutočnosťou nezávislou od vôle, s ktorou je spojený vznik, zmena alebo zánik práva či povinnosti (§ 36 ods. 1 Obč. zák.), ale samostatným dvojstranným právnym vzťahom, ktorý zabezpečuje hlavný záväzok; nie je to jednostranné uloženie povinnosti viazané na vôľu veriteľa, či povinnosť vznikne, alebo nie. Naopak, je to práve na dlžníkovi, či bude plniť riadne a včas a veriteľ nepristúpi k uplatneniu zabezpečovacieho inštitútu. Ďalej argumentoval tým, že navrhovateľka nijako nepreukázala nedostatok slobodnej vôle, ktorej absencia by mohla mať za následok neplatnosť právneho úkonu. Zopakoval, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená v zmysle § 551 Obč. zák., bola uzatvorená platne, nakoľko išlo o prejav vôle účastníkov predmetnej zmluvy o úvere; navrhovateľka svojim podpisom potvrdila, že sa oboznámila so zmluvou, všeobecnými obchodnými podmienkami a obchodnými podmienkami pre úver a ďalšími podkladmi. V bode 3 čl. 2 Zmluvy o úvere bol urobený právny úkon, okrem iných, dohoda o zrážkach zo mzdy, pričom jeho gramatickú formuláciu mal za určitú a zrozumiteľnú, nakoľko z nej jasne vyplýva, čo účastníci uzatvárajú. Slobodnosť a vážnosť predmetného právneho úkonu je vyjadrená podpisom oboch zmluvných strán a uvedený právny úkon nevzbudzuje žiadne pochybnosti to tom, čo chcel účastník prejavíť. Navrhovateľka si z veľkého množstva ponúk úverov, poskytovaných rôznymi bankami, dobrovoľne sama vybrala bankový produkt, úver z Poštovej banky a.s., pričom už pri podpise zmluvy mala vedomosť, že poskytnuté peňažné prostriedky je povinná splácať. Dôvodil, že pokiaľ by si navrhovateľka riadne a včas plnila zmluvné povinnosti,

nemusel by pristúpiť k použitiu dohodnutého zákonného zabezpečovacieho inštitútu, akým je dohoda o zrážkach zo mzdy podľa § 551 ods. 1 Obč. zák. Zdôraznil pritom, že v tomto prípade sa nejedná o žiadne nebankové subjekty; Poštová banka a.s. je zriadená podľa zákona a podlieha bankovému dohľadu Národnej banky Slovenska. Ako právnomu nástupcovi Poštovej banky a.s. mu nie je známe, že by navrhovateľka v čase podpísania Zmluvy o úvere mala obmedzenú alebo pozbavenú spôsobilosť na právne úkony právoplatným rozhodnutím súdu. Citáciou § 1, § 2 ods. 1, 2 Obč. zák. a § 1, § 2 O.s.p. poukázal na základné princípy, odzrkadľujúce rešpektovanie a úctu k právam tretích osôb (nielen účastníkov zmluvných vzťahov) a k plneniu si tak zákonných ako aj zmluvných povinností a vyslovil presvedčenie, že bude zohľadnený aj tento širší aspekt. Záverom poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25 Cdo 140/2006, zo dňa 19.12.2007, odôvodnenie uznesenia Krajského súdu v Nitre č.k. 25Co/197/2014-50, zo dňa 31.3.2014, v konaní o nariadenie predbežného opatrenia a na závery rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 6C/197/2012-47, zo dňa 12.06.2014.

Navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu žiadala napadnutý rozsudok potvrdiť. Uviedla, že návrhom na vyslovenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy obsiahnutej v Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX sa domáhala vyslovenia tejto neplatnosti z dvoch základných dôvodov: pre rozpor uzavretej dohody so zákonnými ustanoveniami na ochranu spotrebiteľa a pre absenciu jej podstatných náležitostí. Súd prvého stupňa návrhu vyhovel a opieral sa pri tom o absenciu podstatných náležitostí dohody o zrážkach zo mzdy, najmä o skutočnosť, že dohoda neobsahovala napr. výšku zrážok a ďalšie. Bola názoru, že pre vyslovenie neplatnosti dohody existovali aj ďalšie dôvody, ktoré uviedla v žalobe a to najmä skutočnosť, že napadnutá dohoda spôsobovala takú hrubú nerovnoprávnosť vo vzťahu poskytovateľa a spotrebiteľa, že išlo o tzv. neprijateľnú spotrebiteľskú podmienku. Na základe predmetnej dohody mohol a môže požadovať odporca od nej prakticky akúkoľvek sumu (pôvodná pôžička 1.667 eur, v súčasnosti požadovaných viac ako 4.500 eur). Namietol, že odporca v odvolaní síce podrobne rozoberá inštitút dohody o zrážkach zo mzdy, ale nijako nevyvrátil správnosť rozhodnutia súdu vo veci nedostatku náležitostí dohody, ďalšiu judikatúru súdov SR a rozpor dohody s predpismi na ochranu spotrebiteľa. Odporca správne uvádza, že Zmluvu o úvere uzatvárala slobodne a dodala, že ak má odporca voči nej peňažnú pohľadávku, môže si ju takisto slobodne uplatniť na príslušnom súde; namiesto toho sa snaží pomocou inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy zabezpečiť neoprávnený peňažný prospech a získať sumu, ktorá nemá oporu v právnych predpisoch ani v Zmluve o úvere. Proti tomuto postupu sa musela brániť a preukázať pred súdom neplatnosť predmetnej dohody.

Odvolací súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p., prejednal odvolanie odporcu podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 31.3.2016 (§ 211 ods. 2, § 156 ods. 3 O.s.p.).

Navrhovateľka sa v predmetnej veci návrhom domáhala určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy obsiahnutej v Zmluve o úvere č. 8451703606 zo 17.10.2006 uzavretej medzi navrhovateľkou a Poštovou bankou, pre rozpor predmetnej dohody so zákonnými ustanoveniami na ochranu spotrebiteľa a pre absenciu jej podstatných náležitostí podľa § 551 Obč. zák. Predmetom zrážok zo mzdy navrhovateľky bola pohľadávka zo záväzkovoprávneho vzťahu Zmluvy o úvere č. 8451703068 zo 17.10.2006, uzavretej medzi pôvodným veriteľom Poštovou bankou, a.s. a navrhovateľkou. Zmluvou o úvere sa Poštová banka, a.s. zaviazala poskytnúť na žiadosť navrhovateľky peňažné prostriedky 50.000,- Sk. Navrhovateľka sa zaviazala peňažné prostriedky vrátiť v mesačných splátkach po 1.490,- Sk, vždy k 17. dňu v mesiaci, počnúc dňom 17.11.2006. V čl. 2 bod 3. Zmluvy o úvere zmluvné strany zároveň uzatvorili dohodu o zrážkach zo mzdy v zmysle § 551 Obč. zák., ktorá mala zabezpečovať pohľadávku Poštovej banky, a.s. vzniknutej zo Zmluvy o úvere. Nakoľko si navrhovateľka prestala plniť svoje zmluvné povinnosti, Poštová banka, a.s. jej zaslala výzvu na splatenie úveru s príslušenstvom z 27.8.2007, v ktorej oznámila, že z dôvodu porušenia zmluvných podmienok bol úver vyhlásený za predčasne splatný v celom rozsahu k 27.08.2007 s vyčísleným záväzkom a so žiadosťou o jeho úhradu.

Odvolací súd je v prejednávanej veci názoru, že pokiaľ súd prvého stupňa dospel k záveru, že predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy obsiahnutá v Zmluve o úvere neobsahuje podstatnú náležitosť, ktorou je výška dohodnutých zrážok, riadne zistil skutkový stav, ktorý následne aj správne právne posúdil, ak napadnutým rozsudkom určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy obsiahnutá v Zmluve o úvere č. 8451703606 je pre jej neurčitosť absolútne neplatným právnym úkonom (§ 37 ods. 1 Obč. zák.).

Dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje zabezpečovací prostriedok peňažnej pohľadávky, ktorú uzatvára veriteľ s dlžníkom. Pre takúto dohodu platia všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch (§ 34 a nasl. Obč. zák.). Dohoda musí o.i. obsahovať označenie pohľadávky, o uspokojenie ktorej ide a výšku dohodnutých zrážok. Nedôvodná je námietka odporcu uplatnená v odvolaní, že uvedená dohoda bola platne uzatvorená keď argumentoval tým, že obsahuje výšku dohodnutých zrážok poukazujúc na uvádzanú výšku mesačnej splátky 49,46 eura (1.490,- Sk); je totiž zrejme, že mesačná splátka 49,46 eura (1.490,- Sk) sa viaže k obligatórnej náležitosti Zmluvy o úvere a nie k dohode o zrážkach zo mzdy. Odvolací súd sa v plnej miere stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, že dojednanú výšku mesačnej splátky úveru nemožno zamieňať s výškou zrážky zo mzdy. Zmluvné dojednanie týkajúce sa výšky zrážok (t.j. rozsahu v akom má byť naplnená uhradzovacia funkcia zabezpečovacieho inštitútu zrážok zo mzdy) v predmetnej dohode, je pre jej neistý obsah neurčité. Vo vzťahu k prezentovaným rozhodnutiam, ktoré predložil odporca v podanom odvolaní, osobitne k rozsudku Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25 Cdo 140/2006, zo dňa 19.12.2007, odvolací súd poznamenáva, že vo všeobecnosti nie je viazaný rozhodnutiami iných súdov v konaniach nesúvisiacich s predmetnou vecou (zavádzajú len v konkrétnej veci); vonkoncom však nie je viazaný rozhodnutiami všeobecných súdov iného štátu, aj keď sa jedná o rozhodnutia súdov Českej republiky, ktoré môžu v teoretickej rovine vzhľadom na spoločné korene právnych poriadkov Slovenskej a Českej republiky poslúžiť na komparáciu určitých problémových oblastí, avšak na účely výkladu platného práva je ich použitie ako prameňa práva absolútne vylúčené. Aj po oboznámení sa s obsahom uvedených rozhodnutí odvolací súd zotrváva na svojom právnom názore, že v posudzovanom prípade nie je obsah prejavenej vôle ohľadom výšky dohodnutých zrážok jednoznačný.

Na ďalšie zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd uvádza, že navrhovateľka ako spotrebiteľ nemala možnosť odmietnuť zabezpečovací prostriedok poskytovaného úveru; predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje formulárový typ zmluvy, ktorá v bode 3 čl. 2 Zmluvy o úvere vnútila navrhovateľke uzavretie dohody o zrážkach zo mzdy, a to spôsobom, že prejav vôle navrhovateľky ako zmluvnej strany k uzatvoreniu dohody o zrážkach zo mzdy, ako ďalšej zmluvy, sa nevyžadoval. Právny predchodca odporcu ako veriteľ teda formulárovou zmluvou do prejavu vôle navrhovateľky k uzavretiu Zmluvy o úvere, o uzavretie ktorej mala záujem, zahrnul bez ďalšieho automatické uzavretie dohody o zrážkach zo mzdy. Uvedené zmluvné dojednanie tak vnucuje navrhovateľke ako spotrebiteľovi určité správanie a konanie, pričom zvyhodňuje poskytovateľa služby (dodávateľa) ako príjemcu plnenia, čím je spôsobená nerovnováha zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Nevyvážený záujem v neprospech spotrebiteľa spočíva v tom, že bez samostatného prejavu vôle k uzavretiu dohody o zrážkach zo mzdy mohol dodávateľ služby úspechom dovodzovať prijatie návrhu na uzavretie ďalšej zmluvy, t.j. dohody o zrážkach zo mzdy. Podľa názoru odvolacieho súdu navrhovateľke je potrebné poskytnúť ochranu aj s ohľadom na existenciu nebezpečenstva, že sa v euronekonformnom procese zrážok zo mzdy na základe dohody, umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí byť braný ohľad. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy totiž umožňuje obísť dôležitý prvok úijného práva, a to ex offa súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či tieto nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Je nesporné, že Zmluva o úvere, na základe ktorej poskytla právna predchodkyňa odporcu navrhovateľke peňažný úver je spotrebiteľskou zmluvou, ktorá obsahuje aj dohodu o zrážkach zo mzdy ako neoddeliteľnú súčasť, preto ako taká podlieha kontrole v rámci ochrany spotrebiteľa. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na systém ochrany spotrebiteľov zavedený smernicou Rady č. 93/13/EHS o nekalých zmluvných podmienkach, ktorý vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu ako aj úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah.

S poukazom na vyššie uvedené právne závery, skutočnosti uvádzané odporcom v odvolaní neboli spôsobilé zmeniť správnosť záverov napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa, na ktorých založil svoje rozhodnutie, pričom odvolací súd na ďalšie zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku uzatvára, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená účastníkmi v úverovej zmluve je zmluvnou podmienkou spôsobujúcou hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech navrhovateľky ako spotrebiteľa, pretože je nútená kedykoľvek v čase platnosti zmluvy strieť vykonávanie zrážok zo mzdy na úhradu pohľadávky veriteľa vyčíslenej zamestnávateľovi bez súdnej kontroly; ide o tzv. mimosúdne zrážky zo mzdy, ktoré umožňujú postihovať majetok dlžníka. Dlžník tieto zrážky (napriek neexistencii súdneho rozhodnutia, ktoré by judikovalo sporný právny vzťah) nedokáže priamo voči

svojmu zamestnávateľovi zastaviť; z tohto dôvodu moc nad jeho majetkom je koncentrovaná v rukách veriteľa, ktorý na stanovenie výšky pohľadávky a jej príslušenstva na účely mimosúdneho postihnutia jeho majetku nepotrebuje súdne rozhodnutie. Uzavretá zmluva poskytuje odporcovi ako veriteľovi z postúpenej pohľadávky priamo právny priestor na postihnutie majetku navrhovateľky a to vrátane plnení z neprijateľných zmluvných podmienok. Možno preto opakovane zhrnúť, že predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v neprospech navrhovateľky a je v rozpore s § 53 Obč. zák., keďže navrhovateľka bola už v čase vzniku úverovej zmluvy nútená uzatvoriť dohodu o zrážkach zo mzdy. Správnosť uvedených úvah možno oprieť aj o závery Komisie na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík pôsobiacich pri Ministerstve spravodlivosti zo dňa 21.1.2011, v zmysle ktorých, dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená podľa § 551 Obč. zák. je zmluvnou podmienkou spôsobujúcou hrubú nerovnováhu v práve a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a je v rozpore s § 53 Obč. zák., keďže spotrebiteľ je už v čase vzniku nútený uzatvoriť dohodu o zrážkach zo mzdy. Nastúpený trend ochrany spotrebiteľa v uvedených prípadoch podporil aj zákonodarca zavedením nového ustanovenia § 5a ods. 1 písm. a) do zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, účinného od 1.5.2014, v zmysle ktorého je neprípustné zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť.

Na uvedenom základe odvolací súd neuznal opodstatnenosť argumentácie odporcu, na ktorých založil svoje odvolacie dôvody a preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. a navrhovateľke, ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech, priznal náhradu trov odvolacieho konania 83,89 eura, pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia, vyčíslených v zmysle vyhl. č. 655/2004 Z.z.; za 1 úkon právnej služby - písomné podanie na súd z 3.10.2014 (§ 13a ods. 1 písm. c) vyhl.) priznal 61,87 eura (uplatneného podľa § 11 ods. 1 písm. a) vyhl.) a režijný paušál 8,04 eura (§ 16 ods. 3 vyhl.), spolu 69,91 eura, s 20 % DPH (§ 18 ods. 3 vyhl.) 13,98 eura; celkové trovy právneho zastúpenia 83,89 eura.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.